

Slægtsbog på nettet

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Tidligere var en slægtsbog lig med en rigtig papirbog, trykt på solidt papir og gerne indbundet i fint bind. Hagen ved en sådan slægtsbog var naturligvis, at den var dyr at fremstille, og endnu værre: når man endelig havde den færdige bog i hånden, var det slut med at tilføje nye fund eller rette eventuelle fejl. Bogen var endegyldig.

Sådan behøver det ikke længere at være. Man kan nu i stedet vælge at publicere sin historie som enten e-bog eller på en hjemmeside. Begge løsninger kan man selv stå for, og det er nemt at tilføje nye fund og rettelser. Hvis man altså kan flikke en hjemmeside sammen eller arrangere tekst og billeder i en PDF-fil og uploade den.

Database på nettet

Mange slægtsforskere har i dag deres egen hjemmeside og hermed også mulighed for at lægge deres historier ud her. Men hvis du vil formidle de gode historier, du er stødt på i din forskning, er det altså ikke gjort ved at lægge din database ud på nettet. Andre slægtsforskere vil elske din side, hvis de har aner fælles med dig, fordi de måske her kan finde oplysninger, de mangler, men folk uden slægtsforskerfaglig viden vil med stor sandsynlighed miste interessen, når de klikker sig rundt mellem oplysninger om vielser, dåb og begravelser og gengivelser af folketællinger.

Historierne skal præsenteres omhyggeligt og indbydende, hvis læseren skal fanges ind. De gode beretninger skal have lov til at folde sig ud, og de må ikke drukne i tørre facts; siden skal være overskuelig, så læseren ikke mister orienteringen i den ofte store familie, og sære og fremmedartede forhold fra fortiden skal forklares, så den forudsætningsløse læser forstår dem.

Knud Højrup side

Et eksempel, hvor der er arbejdet bevidst med fremstillingen, er Knud Højrup side. Han har brugt det meget omfattende opstillingsprincip, der går under betegnelsen *konsangvinitetstavle*, og som er en kombination af anetavlen og efterslægtstavlen. Han går tilbage til sine tipoldeforældre og har opdelt persongalleriet i fem klasser:

1. Probanden (ham selv) og hans efterkommere
2. Probandens forældre og deres efterkommere
3. Probandens bedsteforældre og deres efterkommere
4. Probandens oldeforældre og deres efterkommere
5. Probandens tipoldeforældre og deres efterkommere

Alle disse personer har deres egen historie, men der er sørget for, at læseren ikke farer vild. Der er i venstre side en fast, gennemgående menu, som gør, at man hele tiden bevarer oversigten og nemt kan finde tilbage til udgangspunktet. En anden indgang er den systematisk oversigt over hele slægten, får man via *Slægtskabsregisteret*, hvor alle er anført i deres klasser med angivelse af tilhørsforhold og link til biografien (hvis en sådan findes; det gør den nemlig ikke i alle tilfælde).

Spændende historier

Den mest spændende del af siden, især hvis du går efter læseoplevelser, er *Historier*. Her er samlet "nogle af de sjove historier som mange års slægtsforskning har åbenbaret." Her er længere udredninger om enkeltpersoner eller hele slægtsgrene, beretninger, der tager udgangspunkt i særlige begivenheder som bryllupper og historier om særlige genstande. Overalt udnyttes de mulig-

Aldfaer

Knud Højrup har beskæftiget sig med IT og slægtsforskning gennem mange år og på flere måder. Han har oversat slægtsforskningsprogrammet Aldfaer fra hollandsk til dansk (undtagen rapporter). Det er gratis, og du kan læse mere om det, og hvordan det downloades og installeres på Knud Højrup side:

<http://www.khoejrup.dk/knotaldfaer.html>

Programmet er udviklet til Windows PC'er og er det første, der implementerede slægtskabsnotationen Knudesystemet/The Knot System, hvilket skete i Aldfaer version 3.2 som blev frigivet i 2004. Dette system er et betegnelsessystem, der definerer konsangvinitet, også kaldet biologisk slægtskab eller slægtskab gennem blodet, når det er baseret på tvekønnet formering. Systemet kan beskrive og dokumentere biologiske slægtskaber, simple såvel som meget komplekse, på en enkel, modulær og overskuelig måde

Der kan endvidere hentes en version, der kan bruges på Mac under OSX 10.7 og senere.

Der kan også hentes et installationsdokument samt en kort introduktion, begge dokumenter er på dansk.

Klip fra Knud Højrup's slægtsside med starten på historien om hor i 1840

heder, som en webtekst byder på. Der linkes gavmildt fra korte omtaler af personer og steder til længere artikler om samme, og billederne kan ofte forstørres ved et klik på dem. Opbygningen af de enkelte sider er ens og meget overskuelig, med billederne ordnet i panelet til venstre under de faste menuer, selvfølgelig med mulighed for at se dem i stor størrelse. Læseren føler sig hurtigt hjemme på siderne.

Det er en rigtig god ide at plukke fængende historier ud og lade dem få selvstændigt liv. Vi kommer ikke udenom, at vore aner ikke er lige interessante, hvordan vi så end vender og drejer historierne, og ved at præsentere de gode, spændende eller lærerige beretninger, så de er til at få øje på, får vi fat i læserne og holder dem fast. For her er jo noget at komme efter.

Et godt eksempel på en historie fra samlingen er *I fængsel for at begå hor i 1840*, som både er en fortælling med masser af kød på, og en beretning, der stiller skarpt på menneskesyn og retssystem i 1800-tallet. Vi bringer på de følgende sider historien.

Knud Højrup's hjemmeside kan ses på adressen www.khoejrups.dk.

Nyt om programmer – specielt til Mac

Engang var der ikke meget at vælge imellem, hvis man ville dyrke slægtsforskning på en Macintosh-computer. Det gælder ikke helt mere. På det seneste er der kommet nye versioner af velkendte slægtsforskningsprogrammer, og dertil kommer Mac-udgaver af programmer, som tidligere var forbeholdt Windows-folket.

Folkene bag *Reunion*, der har over 30 år på bagen, er netop barslet med version 11. Den følges af en ny version af app'en til iPhone og iPad, der nu har fået navnet *Reunion Touch*. Den helt store nyhed er, at synkroniseringen mellem computeren og de mobile dimser foregår helt sømløst, *on the fly*. Tilføjer du en person eller retter en oplysning på iPhone, dukker ændringen straks op på de andre platforme, hvor du måtte have programmet.

Det er desuden blevet nemmere at finde enkeltpersoner eller grupper af personer, der svæver i databasen, uden tilknytning til andre, såkaldte øer, og der er en ny mulighed for at lave en bog med forside, indholdsfortegnelse og layout. Opdatering hos www.leisterpro.com koster 49.95 dollars.

MacFamilyTree, hvis nyeste version, 7, dårligt kan kaldes en nyhed, da det allerede et par år har været i handlen, har selvfølgelig også en mobil aflægger, *Mo-*

bileFamilyTree, der kan synkroniseres automatisk med andre platforme via Apples sky-funktion, *iCloud*. (www.syniumsoftware.com, 49.99 dollars)

FamilyTreeBuilder har længe været populær blandt Windows-brugere; på firmaets hjemmeside bryster man sig endda af at være "Verdens Mest Populære Slægtsforsknings Program". Var man til Mac, måtte man nøjes med den webbaserede udgave, *MyHeritage*, men nu er det "stationære" program altså også tilgængelig til Apple-produkter. Programmet er gratis og arbejder gnidningsløst sammen med *MyHeritage*, så hvis det er det webdelen, du primært sigter på, er der fornuft i at hente *FamilyTreeBuilder* ned. Men sammenlignet med de to fuldblods Mac-programmer opleves det som noget gammeldags Windowsagtigt. Programmet kan downloades fra www.myheritage.dk/family-tree-builder.

FamilyTreeMaker, der er opkøbt af Ancestry.com, har udsendt en Mac-version af programmet, efter mange år uden en sådan. Designet er nyt og smart, og programmet tilbyder, at brugeren kan uploade sit slægtstræ til Ancestry's hjemmeside. Funktionen kaldes *TreeSync* og gør, at du altid kan være sikker på, "at du har adgang til og deler de seneste informationer". Ønsker du at udveksle din familiefil med personer, der bruger FTM for Windows, kan det gøres, uden at du først skal konvertere til Windows. (www.ancestry.com/cs/apps/P-5246 – 39.99 dollars)

Kathrine Tobiasen